

TŁUMACZENIE

UMOWA

Między Unią Europejską a Królestwem Norwegii ustanawiająca zasady ogólne udziału Królestwa Norwegii w operacjach zarządzania kryzysami prowadzonych przez Unię Europejską

UNIA EUROPEJSKA,

z jednej strony, oraz

KRÓLESTWO NORWEGII,

z drugiej strony,

zwane dalej „Stronami”,

mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia Europejska (UE) może zdecydować o podjęciu działań w dziedzinie zarządzania kryzysami.
- (2) Unia Europejska zdecydowała, czy państwa trzecie zostaną zaproszone do udziału w operacji zarządzania kryzysami prowadzonej przez UE. Królestwo Norwegii może przyjąć zaproszenie Unii Europejskiej i zaoferować swój wkład. W takim przypadku Unia Europejska zdecydowała w sprawie przyjęcia proponowanego wkładu Królestwa Norwegii.
- (3) Jeżeli Unia Europejska zdecydowała o podjęciu operacji wojskowej zarządzania kryzysami przy wykorzystaniu środków majątkowych i potencjału NATO, Królestwo Norwegii może zasadniczo wyrazić swój zamiar uczestniczenia w operacji.
- (4) Rada Europejska na szczycie w Brukseli w dniach 24 i 25 października 2002 r. ustaliła sposoby wprowadzania w życie postanowień uzgodnionych podczas szczytu Rady Europejskiej w Nicei w dniach 7 – 9 grudnia 2000 r. w sprawie zaangażowania członków NATO nie będących członkami UE w zarządzanie kryzysami prowadzone przez UE.
- (5) Warunki dotyczące udziału Królestwa Norwegii w prowadzonych przez UE operacjach zarządzania kryzysami powinny być ustalone w umowie ustanawiającej ogólne zasady dla takiego potencjalnego przyszłego udziału, a nie definiowane na podstawie indywidualnych przypadków dla każdej poszczególnej operacji.
- (6) Tego rodzaju umowa powinna być bez uszczerbku dla autonomii podejmowania decyzji przez Unię Europejską oraz nie powinna przesądzać o indywidualnym charakterze decyzji Królestwa Norwegii dotyczącej udziału w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami.
- (7) Tego rodzaju umowa powinna dotyczyć jedynie przyszłych operacji zarządzania kryzysami prowadzonych przez UE oraz powinna być bez uszczerbku dla możliwych istniejących umów dotyczących udziału Królestwa Norwegii w już trwających operacjach zarządzania kryzysami prowadzonych przez UE.

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

SEKCJA 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Decyzje odnoszące się do udziału

1. Po podjęciu przez Unię Europejską decyzji o zaproszeniu Królestwa Norwegii do udziału w prowadzonej przez nią operacji zarządzania kryzysami oraz po podjęciu przez Królestwo Norwegii decyzji o udziale, Królestwo Norwegii przekazuje Unii Europejskiej informacje w sprawie proponowanego wkładu.

2. Jeżeli Unia Europejska zdecydowała podjąć operację wojskową zarządzania kryzysami przy wykorzystaniu środków majątkowych i potencjału NATO, Królestwo Norwegii poinformuje Unię Europejską o wszelkich zamiarach uczestniczenia w operacji, a następnie udzieli informacji o wszelkich proponowanych wkładach.

3. Dokonywana przez Unię Europejską ocena wkładu Królestwa Norwegii jest prowadzona w konsultacji z Królestwem Norwegii.

4. Możliwie najwcześniej Unia Europejska dostarcza Królestwu Norwegii początkowych danych szacunkowych dotyczących prawdopodobnej wysokości udziału w kosztach wspólnych operacji w celu pomocy Królestwu Norwegii w sformułowaniu jej oferty.

5. Unia Europejska informuje listownie Królestwo Norwegii o wyniku oceny w celu zagwarantowania udziału Królestwa Norwegii zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy.

Artykuł 2

Ogólne zasady

1. Królestwo Norwegii włącza się do wspólnego działania, na mocy którego Rada Unii Europejskiej decyduje, że UE będzie prowadziła operację zarządzania kryzysami oraz do wszelkich wspólnych działań i decyzji, na mocy których Rada Unii Europejskiej postanawia rozszerzyć prowadzoną przez Unię Europejską operację zarządzania kryzysami zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy i wszelkimi wymaganymi uzgodnieniami wykonawczymi.

2. Udział Królestwa Norwegii w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami odbywa się bez uszczerbku dla autonomii podejmowania decyzji przez Unię Europejską.

Artykuł 3

Status personelu i sił zbrojnych

1. Status personelu oddelegowanego do prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami i/lub sił zbrojnych wysłanych do prowadzonej przez UE operacji wojskowej zarządzania kryzysami przez Królestwo Norwegii podlega umowie w sprawie statusu sił zbrojnych/misji, jeżeli jest ona dostępna, zawartej między Unią Europejską i państwem/państwami, w którym/których operacja jest prowadzona.

2. Status personelu przydzielonego do kwatery głównej lub grup dowodzenia usytuowanych poza państwem/państwami, w którym/których ma miejsce prowadzona przez UE operacja zarządzania kryzysami, podlega ustaleniom między kwaterą główną i odpowiednimi grupami dowodzenia a Królestwem Norwegii.

3. Bez uszczerbku dla umowy w sprawie statusu sił zbrojnych/misji, o której mowa w ust. 1, Królestwo Norwegii sprawuje jurysdykcję nad swoim personelem uczestniczącym w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami.

4. Królestwo Norwegii jest odpowiedzialne z tytułu wszelkich roszczeń związanych z udziałem w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, dotyczących któregośkolwiek członka jej personelu lub pochodzących od członka personelu. Królestwo Norwegii jest odpowiedzialne za wszczęcie postępowania, w szczególności sądowego lub dyscyplinarnego, przeciwko któremukolwiek członkowi jej personelu zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

5. Królestwo Norwegii zobowiązuje się do wydania oświadczenia odnośnie do zrzeczenia się roszczeń wobec któregośkolwiek z państw uczestniczących w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, w których Królestwo Norwegii uczestniczy, oraz do uczynienia tego przy podpisywaniu umowy. Wzór takiego oświadczenia jest załączony do niniejszej umowy.

6. Państwa Członkowskie Unii Europejskiej zobowiązują się do wydania oświadczenia odnośnie do zrzeczenia się roszczeń, dla wszelkiego przyszłego udziału Królestwa Norwegii w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami oraz do uczynienia tego przy podpisywaniu umowy. Wzór takiego oświadczenia jest załączony do niniejszej umowy.

Artykuł 4

Informacje niejawne

1. Królestwo Norwegii podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienia ochrony informacji niejawnych UE zgodnie z przepisami Rady Unii Europejskiej dotyczącymi bezpieczeństwa, zawartymi w decyzji Rady 2001/264/WE z dnia 19 marca 2001 roku ⁽¹⁾ oraz zgodnie z dalszymi wytycznymi wydanymi przez właściwe władze, w tym przez dowódcę operacji prowadzonej przez UE w sprawach dotyczących prowadzonej przez UE operacji wojskowej zarządzania kryzysami lub przez Szefa Misji UE w sprawach dotyczących prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami.

2. W przypadkach gdy UE i Królestwo Norwegii zawarły umowę w sprawie procedur bezpieczeństwa dotyczących wymiany informacji niejawnych, postanowienia takiej umowy stosuje się w kontekście prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami.

SEKCJA II

POSTANOWIENIA W SPRAWIE UDZIAŁU W OPERACJACH CYWILNYCH ZARZĄDZANIA KRYZYSAMI

Artykuł 5

Personel oddelegowany do prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami

1. Królestwo Norwegii gwarantuje, że jej personel oddelegowany do prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami wykonuje swoją misję zgodnie z:

— wspólnym działaniem i późniejszymi zmianami, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszej umowy,

⁽¹⁾ Dz.U. L 101 z 11.4.2001, str. 1

- planem operacji,
- środkami wykonawczymi.

2. Królestwo Norwegii informuje w odpowiednim czasie szefa misji prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami i Sekretariat Generalny Rady Unii Europejskiej o wszelkich zmianach co do udziału w prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami.

3. Personel oddelegowany do prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami musi przejść badania lekarskie i szczepienia oraz uzyskać zaświadczenie lekarskie stwierdzające zdolność do pełnienia obowiązków wystawione przez właściwe władze Królestwa Norwegii. Personel oddelegowany do prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami musi przedstawić kopię takiego zaświadczenia.

Artykuł 6

Układ podporządkowania

1. Personel oddelegowany przez Królestwo Norwegii wykonuje swoje obowiązki i postępuje mając na uwadze wyłącznie interesy prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami.
2. Cały personel podlega w pełni swoim władzom krajowym.
3. Władze krajowe dokonują przeniesienia kontroli operacyjnej na szefa misji prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami, który sprawuje dowodzenie poprzez hierarchiczną strukturę dowodzenia i kontroli.
4. Szef misji dowodzi prowadzoną przez UE operacją cywilną zarządzania kryzysami i odpowiada za jej bieżące zarządzanie.
5. Zgodnie z instrumentami prawnymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszej umowy, Królestwo Norwegii ma takie same prawa i obowiązki w kwestii bieżącego zarządzania operacją jak Państwa Członkowskie Unii Europejskiej biorące udział w operacji.
6. Szef misji prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami odpowiedzialny jest za kontrolę dyscyplinarną sprawowaną nad personelem prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami. W razie konieczności postępowanie dyscyplinarne jest podejmowane przez odpowiednie władze krajowe.
7. W celu reprezentowania swojego narodowego kontyngentu w operacji Królestwo Norwegii wyznacza Punkt Kontaktowy Kontyngentu Narodowego (NPC). W sprawach krajowych NPC podlega szefowi misji prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami oraz odpowiada za bieżącą dyscyplinę kontyngentu.

8. Decyzja w sprawie zakończenia operacji jest podejmowana przez Unię Europejską po konsultacji z Królestwem Norwegii, pod warunkiem że w dniu zakończenia operacji Królestwo Norwegii nadal wnosi wkład w prowadzoną przez UE operację cywilną zarządzania kryzysami.

Artykuł 7

Finansowanie

1. Królestwo Norwegii przyjmuje na siebie wszelkie koszty związane z udziałem w operacji, pominiawszy koszty podlegające wspólnemu finansowaniu, jak jest to wyszczególnione w budżecie operacyjnym operacji. Procedura ta nie stanowi uszczerbku dla art. 8.

2. W przypadku śmierci, obrażeń ciała, strat lub szkód wyrządzonych osobom fizycznym lub prawnym z państwa/państw, w którym/których prowadzona jest operacja, Królestwo Norwegii, gdy jego odpowiedzialność została ustalona, wypłaca odszkodowanie zgodnie z warunkami przewidzianymi w umowie w sprawie statusu misji, jeżeli jest dostępna, jak określono w art. 3 ust. 1 umowy.

Artykuł 8

Wkład do budżetu operacyjnego

1. Królestwo Norwegii wnosi wkład w finansowanie budżetu operacyjnego prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami.
2. Wkład finansowy Królestwa Norwegii do budżetu operacyjnego równy jest niższej spośród następujących dwóch kwot:
  - a) tej części kwoty referencyjnej, która jest proporcjonalna do stosunku jej dochodu narodowego brutto (DNB) do sumy DNB wszystkich państw wnoszących wkład do budżetu operacyjnego operacji;
  - lub
  - b) tej części kwoty referencyjnej dla budżetu operacyjnego, która jest proporcjonalna do stosunku liczby personelu uczestniczącego w operacji do całkowitej liczby personelu wszystkich państw uczestniczących w operacji.
3. Bez względu na ust. 1 i 2, Królestwo Norwegii nie wnosi żadnych wkładów w celu finansowania diet dziennych wypłacanych personelowi Państw Członkowskich Unii Europejskiej.
4. Bez względu na ust. 1, Unia Europejska wyłącza zasadniczo państwa trzecie z wkładów finansowych do prowadzonych przez UE poszczególnych operacji cywilnych zarządzania kryzysami, gdy:
  - a) Unia Europejska stwierdza, że udział państwa trzeciego w operacji stanowi znaczny wkład, który jest istotny dla operacji;
  - lub

b) DNB na mieszkańca państwa trzeciego uczestniczącego w operacji nie przekracza wysokości tego wskaźnika w którymkolwiek z Państw Członkowskich Unii Europejskiej.

5. W sprawie wkładu Królestwa Norwegii do budżetu operacyjnego prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami podpisuje się porozumienie w sprawie praktycznych sposobów dokonywania płatności między szefem misji prowadzonej przez UE operacji cywilnej zarządzania kryzysami a odpowiednimi służbami administracyjnymi Królestwa Norwegii. Porozumienie to będzie zawierać między innymi postanowienia dotyczące:

- a) wysokości kwoty;
- b) uzgodnienia w sprawie wnoszenia wkładu finansowego;
- c) procedury audytu.

SEKCJA III

POSTANOWIENIA W SPRAWIE UDZIAŁU W OPERACJACH WOJSKOWYCH ZARZĄDZANIA KRYZYSAMI

Artykuł 9

Udział w prowadzonej przez UE operacji wojskowej zarządzania kryzysem

1. Królestwo Norwegii gwarantuje, że jej siły zbrojne i personel uczestniczący w prowadzonej przez UE operacji wojskowej zarządzania kryzysami wykonuje swoją misję zgodnie z:

- wspólnym działaniem i późniejszymi zmianami, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszej umowy,
- planem operacji,
- środkami wykonawczymi.

2. Personel oddelegowany przez Królestwo Norwegii wykonuje swoje obowiązki i postępuje mając na uwadze wyłącznie interesy prowadzonej przez UE operacji wojskowej zarządzania kryzysami.

3. Królestwo Norwegii informuje w odpowiednim czasie dowódcę prowadzonej przez UE operacji o wszelkich zmianach dotyczących jej udziału w operacji.

Artykuł 10

Układ podporządkowania

1. Wszyscy członkowie sił zbrojnych i personelu uczestniczącego w prowadzonej przez UE operacji wojskowej zarządzania kryzysami podlegają w pełni swoim władzom krajowym.

2. Władze krajowe przekazują dowodzenie operacyjne i taktyczne i/lub kontrolę swoich sił zbrojnych i personelu dowódcy prowadzonej przez UE operacji. Dowódca prowadzonej przez UE operacji ma uprawnienia do delegowania swojej władzy.

3. Królestwo Norwegii ma takie same prawa i obowiązki w kwestii bieżącego zarządzania operacją jak uczestniczące Państwa Członkowskie Unii Europejskiej.

4. Dowódca operacji prowadzonej przez UE może w każdej chwili, po przeprowadzeniu konsultacji z Norwegią, wnioskować o wycofanie wkładu Norwegii.

5. W celu reprezentowania swojego krajowego kontyngentu w prowadzonej przez UE operacji wojskowej zarządzania kryzysami Królestwo Norwegii mianuje Starszego Przedstawiciela Wojskowego (SMR). Starszy Przedstawiciel Wojskowy konsultuje się z dowódcą sił zbrojnych UE we wszystkich sprawach mających wpływ na operację oraz jest odpowiedzialny za bieżącą dyscyplinę kontyngentu.

Artykuł 11

Finansowanie

1. Bez uszczerbku dla art. 12 Królestwo Norwegii przyjmuje na siebie wszelkie koszty związane ze swoim udziałem w operacji, pominiawszy koszty podlegające wspólnemu finansowaniu, jak określono w instrumentach prawnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszej umowy, oraz w decyzji Rady 2004/197/WPZiB z dnia 23 lutego 2004 r. ustanawiającej mechanizm zarządzania finansowaniem wspólnych kosztów operacji UE mających wpływ na kwestie wojskowe i obronne. ⁽¹⁾

2. W przypadku śmierci, uszkodzeń ciała, strat lub szkód wyrządzonych osobom fizycznym lub prawnym z państwa/państw, w którym/których prowadzona jest operacja, Królestwo Norwegii, gdy jego odpowiedzialność została ustalona, wypłaca odszkodowanie zgodnie z warunkami przewidzianymi w umowie w sprawie statusu sił zbrojnych, jeżeli została ona zawarta, o której mowa w art. 3 ust. 1 niniejszej umowy.

Artykuł 12

Wkład w koszty wspólne

1. Królestwo Norwegii wnosi wkład w finansowanie kosztów wspólnych prowadzonej przez UE operacji wojskowej zarządzania kryzysami.

2. Wkład finansowy Królestwa Norwegii w koszty wspólne równy jest niższej spośród następujących dwóch kwot:

- a) tej części kwoty referencyjnej dla kosztów wspólnych, która jest proporcjonalna do stosunku jej DNB do sumy DNB wszystkich państw wnoszących wkład do kosztów wspólnych operacji;

lub

- b) tej części kwoty referencyjnej dla kosztów wspólnych, która jest proporcjonalna do stosunku liczby personelu uczestniczącego w operacji do całkowitej liczby personelu wszystkich państw uczestniczących w operacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 68.

Przy wyliczaniu kwoty z ust. 2 lit. b), jeżeli Królestwo Norwegii wysła jedynie personel do kwatery głównej operacji lub sił zbrojnych, bierze się pod uwagę stosunek jej personelu do całkowitej liczby odpowiedniego personelu kwatery głównej. W pozostałych przypadkach bierze się pod uwagę stosunek całkowitej liczby personelu wysłanego przez Królestwo Norwegii do całkowitej liczby personelu operacji.

3. Bez względu na ust. 1 powyżej, Unia Europejska zwalnia zasadniczo państwa trzecie z wnoszenia wkładów finansowych do kosztów wspólnych prowadzonej przez UE poszczególnej operacji wojskowej zarządzania kryzysami, gdy:

a) Unia Europejska stwierdza, że państwo trzecie uczestniczące w operacji dokonuje znacznego wkładu w środki majątkowe i/lub potencjał, które są istotne dla tej operacji;

lub

b) DNB na mieszkańca państwa trzeciego uczestniczącego w operacji nie przekracza wysokości tego wskaźnika w którymkolwiek z Państw Członkowskich Unii Europejskiej.

4. Podpisuje się porozumienie między zarządcą, o którym mowa w decyzji Rady 2004/197/WPZiB z dnia 23 lutego 2004 r. ustanawiającej mechanizm zarządzania finansowaniem wspólnych kosztów operacji UE mających wpływ na kwestie wojskowe i obronne, a właściwymi organami administracyjnymi Królestwa Norwegii. Porozumienie to zawiera między innymi postanowienia dotyczące:

- a) wysokości kwoty;
- b) porozumienia w sprawie wnoszenia wkładu finansowego;
- c) procedury audytu.

SEKCJA IV

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 13

Porozumienia wykonawcze do umowy

Bez uszczerbku dla przepisów art. 8 ust. 5 i art. 12 ust. 4, wszelkie niezbędne porozumienia techniczne i administracyjne służące

wykonaniu niniejszej umowy zawierane są między sekretarzem generalnym Rady Unii Europejskiej, Wysokim Przedstawicielem ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa a właściwymi władzami Królestwa Norwegii.

Artykuł 14

Nieprzestrzeganie obowiązków

Jeżeli jedna ze stron nie przestrzega swoich obowiązków wyszczególnionych w poprzednich artykułach, druga strona ma prawo do rozwiązania niniejszej umowy z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.

Artykuł 15

Rozstrzygnięcie sporów

Spory dotyczące wykładni lub stosowania niniejszej umowy rozstrzygane są na drodze dyplomatycznej między stronami.

Artykuł 16

Wejście w życie

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie pierwszego dnia pierwszego miesiąca po wzajemnej notyfikacji stron o zakończeniu wewnętrznych procedur niezbędnych do tego celu.
2. Niniejszą umowę stosuje się tymczasowo od dnia podpisania.
3. Niniejsza umowa zostanie poddana przeglądowi najpóźniej do dnia 1 czerwca 2008 r., i następnie co najmniej co trzy lata.
4. Zmiany do niniejszej umowy mogą być wprowadzane w formie pisemnej za wspólną zgodą stron.
5. Strona może wypowiedzieć niniejszą umowę poprzez złożenie drugiej stronie pisemnego wypowiedzenia. Takie wypowiedzenie staje się skuteczne po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez drugą stronę.

Sporządzono w Brukseli, dnia 3 grudnia 2004 r., w języku angielskim i w czterech egzemplarzach.

W imieniu Unii Europejskiej

W imieniu Królestwa Norwegii

ZAŁĄCZNIK

TEKST DEKLARACJI

DEKLARACJA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UE:

Państwa Członkowskie UE stosujące wspólne działanie UE dotyczące operacji zarządzania kryzysami UE dołożą starań, w stopniu w jakim zezwalają na to ich krajowe systemy prawne, by w miarę możliwości odstąpić w stosunku do Królestwa Norwegii od roszczeń powstałych na skutek odniesionych uszkodzeń ciała, śmierci członka personelu, uszkodzenia lub straty wszelkich środków majątkowych używanych w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, jeżeli takie uszkodzeń ciała, śmierć, szkoda lub strata:

- zostały spowodowane przez personel z Królestwa Norwegii podczas wykonywania jego obowiązków związanych z operacją zarządzania kryzysami UE, z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej,

lub

- wynikły z użycia jakichkolwiek środków majątkowych posiadanych przez Królestwo Norwegii, pod warunkiem, że środki te zostały użyte w związku z operacją oraz z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej personelu prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami pochodzącego z Królestwa Norwegii i używającego tych środków.”

DEKLARACJA KRÓLESTWA NORWEGII:

Królestwo Norwegii, stosujące wspólne działanie UE dotyczące operacji zarządzania kryzysami UE, dołoży starań, w stopniu w jakim zezwala na to jej krajowy system prawny, by w miarę możliwości odstąpić od roszczeń w stosunku do którejkolwiek z pozostałych państw uczestniczących w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami powstałych na skutek odniesionych uszkodzeń ciała, śmierci członka personelu, uszkodzenia lub straty wszelkich środków majątkowych używanych w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, jeżeli takie uszkodzenia ciała, śmierć, szkoda lub strata:

- zostały spowodowane przez personel prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami podczas wykonywania jego obowiązków związanych z operacją, z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej,

lub

- wynikły z użycia jakichkolwiek środków majątkowych posiadanych przez państwa uczestniczące w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, pod warunkiem, że środki te zostały użyte w związku z operacją oraz z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej personelu prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, używającego tych środków.
